

## Alte Drucke

**CATECHESIS || DAVIDIS || CHYTRÆI. || RECENS  
RECOGNI=||TA, ET MVLTI DE-||finitionibus aucta. ||**

**Chyträus, David**  
**Argentorati, 1589**

**VD16 ZV 30868**

BREVIS EXPLICATIO PRECATIONIS DOMINICAE, PATER NOSTER.

---

### Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

### Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

**urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149135**

# BREVIS EX- PLICATIO PRECA- TIONIS DOMINICÆ, PATER NOSTER.

**I**N hac forma precandi à Christo Lucæ ii. & Matth. 6. proposita, quinque Loci præcipue considerandi sunt.

I. QVIS SIT DEVS, quem compellamus, videlicet æternus Pater Domini nostri Iesu Christi, qui se patefecit misso hoc ipso Filio Mediatore, propter quem nos quoque confugientes ad ipsam fidem, paterna benevolentia complectitur, & nostras preces recipit & exaudit. Hanc doctrinam continet compellatio Dei: Pater noster.

II. Mandatum Christi, quod præcipit inuocationem, & quidem recitationem huius formæ verborum à Christo traditæ.

III. PRO



III. PROMISSIO, quòd Deus cer-  
tò velit nostram inuocationem recipere  
& exaudire, & bona optata eo ordine  
& modo exhibere, quem in promissio-  
ne expressit, Ideo dicimus: Pater noster:  
Pater est: Ergo paterna beneuolentia &  
ἐγγενὴς nos complectitur, vt Luc. ii. mul-  
tis verbis dicitur. Si vos, cùm sitis mali,  
&c. Et est noster Pater, id est, Non solùm  
diligens suum vnigenitum Filium, de  
quo inquit, Hic est Filius meus dilectus:  
sed etiam propter eum NOS adopti-  
uos Filios amans, respiciens, curans, des-  
fendens, exaudiens, saluans.

IIII. Fides addens AMEN promissio-  
ni diuinæ.

V. Res petendæ spirituales & corpora-  
les, æternæ & præsentis, quæ erudi-  
tè in septem petitiones di-  
stributæ sunt.

PRIMA

PRIMA  
PETITIO.

*Sanctificetur Nomen tuum?*

Nomen significat noticiam, seu agnitionem, inuocationem & celebrationem.

Sanctificare, significat sanctum, id est, purum, mundum, Deo placens facere, & dicare vñsibus diuinis.

Petimus igitur hac oratione, Sanctificetur Nomen tuum:

I. Vt noticia seu agnitio Dei vera in genere humano conseruetur, & omnes falsæ opiniones de Deo, & dubitationes ex nostris mentibus tollantur.

II. Vt vera de Deo doctrina & vox Euangelii latè spargatur, & deleantur omnia impura dogmata & hæreses, quibus



bus nomen Dei contumelia afficitur.

III. Vt vera & munda Inuocatione  
& obedientia, sine maculis peccatorum,  
Deus colatur & celebretur.

# SECUNDA

## PETITIO.

*Adueniat Regnum tuum.*

REGNUM DEI in hac vita est gubernatio Dei, qua non solum naturam vniuersam à se conditam, ac genus humanum custodit & conseruat, & sceleratos punit, sed etiam per ministerium Euangelii propter Christum colligit sibi Ecclesiam omnibus temporibus mundi, & remittit ei peccata, liberat eam ab æterna morte, sanctificat eam dato Spiritu sancto, mirabiliter defendit & regit eam oppressam cruce in hac vita, reprimit Diabolos & Tyrannos & prauos naturæ

naturæ impetus , & refuscitat eam ex  
morte ad vitam & gloriam æternam.

Hæc bona omnia, videlicet:

- I. Collectio Ecclesiæ per vocem E-  
uangelii.
- II. Remissio peccatorum.
- III. Gubernatio Spiritus sancti.
- IIII. Defensio in hac vita.
- V. Hæreditas regni cœlorum; pe-  
tuntur hac oratione: Adueniat Regnum  
tuum.

## T E R T I A

### P E T I T I O.

*Fiat Voluntas tua sicut in cœlo &  
in terra.*

Hoc est.

Petimus, vt nostrę voluntates, nostra  
consilia & actiones cum voluntate &  
verbo



verbo tuo congruant Flecte nostras voluntates, vt tibi in tolerandis rebus aduersis, faciendis officiis vocationis, denique in omni vita obediamus, vt Angeli in cœlo tibi obediunt; da felices successus in vocatione Ecclesiastica, Politica & Oeconomica, vt tibi grata fiant.

# QVARTA

## PETITIO.

*Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.*

Significat autem Panis quotidianus, ipsam vitam, corporis bonam valetudinem, victum, vestitum, pacem, honestam disciplinam, fertilitatem terræ, hospitia, domos, defensionem liberorum, coniugum, bonæ famæ.

Hæc bona omnia ad sustentationem huius

huius vitæ corporalis necessaria vult  
Deus à se peti propter quatuor causas.

Prima est, vt agnoscamus Deum datorem & conseruatorem esse huius vitæ corporalis, nec casu offerri panem quotidianum, sed certo Dei consilio distribui.

Secunda, vt sciamus Deum in hac vita velle seruare Ecclesiam, ipsum rectè agnoscentem, inuocantem, & in omni æternitate celebrantem.

Tertia, vt Fides, Inuocatio & gratiarum actio, in petitione, expectatione & vsu Panis quotidiani exerceatur.

Quarta, vt commonefaciat nos de Christo, qui est panis vitæ æternæ, de Remissione peccatorum & bonis spiritualibus, quorum petitio semper præluceat re debet petitioni bonorum corporalium: Ideo statim additur:

QVIN-



# QVINTA

## PETITIO.

*Et remitte nobis debita nostra,  
sicut & nos remittimus debitoribus no-  
stris.*

Qua petitur Remissio peccatorum,  
non propter nostram mansuetudinem  
seu misericordiam remittentem aliis of-  
fensiones & iniurias, sed propter solum  
Christum, vt tota Euangelii doctrina tes-  
tatur. Ac vt cetera bona opera neces-  
sario Remissionem peccatorum comi-  
tantur vel sequuntur, ita vt non possit  
Remissio peccatorum & gratia retineri,  
nisi adsint, nec tamen sunt causa Remis-  
sionis peccatorum, sed effectus, vel ne-  
cessario coniuncta: sic mansuetudo quo-  
que seu misericordia remittens aliis of-  
fensiones, necessaria est.

# SEXTA PETITIO.

*Et ne nos inducas in tentationem.*

Tentatio significat aliâs sollicitationem seu impulsione[m] ad quacunque peccata seu lapsus : Aliâs calamitates & misérias, quibus vel punimur vel probamur.

Ne inducas, id est, Non finas nos impelli à Diabolo ad peccata & lapsus, sed gubernare nos Spiritu sancto tuo.

# SEPTIMA PETITIO.

*Sed libera nos à malo.*

Liberato nos ex omnibus malis, præsentibus



sentibus & aternis , à peccato , morte,  
Tyrannide Diaboli , calamitatibus pu-  
blicis & priuatis , & donato nos *vita* &  
laticia aterna.

*Quia tuum est Regnum.*

In fine adduntur causæ impulsivæ &  
finales , propter quas expectamus bo-  
na petita in septem petitionibus prio-  
ribus.

Tuum est Regnum ) Tu es Rex &  
Pater noster , ideo vis bona promissa  
dare.

Et potentia ) Et potes nobis dare bo-  
na promissa , quia es omnipotens.

Et Gloria ) Causa finalis , propter  
quam petuntur bona , sit gloria Dei , vis  
delicet , vt , cum Deus exaudit , testetur  
sibi curæ esse Ecclesiam , vt blasphemi  
refutentur , qui disputant , non esse  
Deo curæ res humanas , non exaudi-  
diri Ecclesiæ preces , vt Fides piorum

confirmetur, vt, cū hęc beneficia recit-  
antur, multi agnoscant Deum, & inuis-  
tentur ad Timorem Dei & Fidem, vt  
Gratiarum actione Deus celebretur.

Amen) Certum sit, & eueniat, quod  
petimus. Hęc nostra precatio non est  
inane murmur, sed certò statuimus ex-  
audiri nostras preces, & certò im-  
petrari optata bona iuxta  
promissiones,  
Amen,

REGV.